

برداشتی از اخلاق مدیریت در قرآن

کتاب آسمانی ما قرآن، راهکارهایی برای مدیریت دارد که در یادداشت پیش رو به آن پرداخته می‌شود.

به گزارش سایت خبری پرسون، شفیعی می‌نویسد:

مدیریت در وهله اول یک فن و هنر است. به عبارت دیگر همه انسان‌ها توانایی آن را ندارند که یک مدیر شایسته و کارآمد باشند. برخی از ویژگی‌های یک مدیر خوب و توانمند به استعداد ذاتی برمی‌گردد که در برخی افراد وجود دارد.

به همین خاطر اگر این گونه افراد در عرصه مدیریتی قرار بگیرند با داشتن سایر شرایط می‌توانند مدیرانی موفق، تحول‌گرا و کارآمد باشند. اما مدیریت هم‌اکنون استعداد‌های ذاتی نیست. تجربه کافی و دانش و اطلاعات تخصصی مدیریتی نیز نقش بسیار مهمی را در موفقیت و کارآمدی مدیران بازی می‌کند. بنابراین می‌طلبید مدیران در راستای وظایف مدیریتی خویش از تازه‌ترین فنون مدیریتی به خصوص در زمینه تخصص مربوطه اطلاع حاصل کنند.

حضرت یوسف (ع) که در دربار عزیز مصر زندگی می‌کرد، وقتی اوضاع نابسامان آنجا را مشاهده کرد خود پیشنهاد داد که مدیریت خزانه‌داری دربار را بپذیرد. او که یک پیامبر الهی بود و تمام صفات شایسته را در خود داشت برای آنکه به عزیز مصر بفهماند که توانایی لازم را در این مسئولیت دارد به دو ویژگی خود اشاره نمود:

۱- حفیظ (نگهبان و حافظ بیت‌المال)

۲- علیم (دانش لازم مدیریتی و اطلاعات مالی و حسابداری) « قال اجعلنی علی خزائن الارض انی حفیظ علیم » (یوسف: ۵۵: ۱۲) یوسف گفت: مرا بر خزانه‌های این سرزمین بگمار، که من نگهبانی دانا هستم».

خداوند در داستان طالوت و جالوت به همین ویژگی اشاره می‌کند آنگاه که سران بنی‌اسرائیل پس از حضرت موسی از پیامبر زمانشان خواستند که پادشاهی را بر آنان بگمارد تا تحت لوای او با دیکتاتور زمانشان بجنگند و از ظلم و ستم او رهایی یابند، به دستور خداوند شخصی به نام «طالوت» بر آنان به پادشاهی گماشته شد. آن مردم اعتراض کردند، پیامبرشان نیز دلایل انتصاب طالوت را بیان کرد:

[وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكُهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ]

«و پیامبرشان به آنان گفت: بی‌تردید خدا طالوت را برای شما به زمامداری برانگیخت. گفتند: [شگفتا!] چگونه او را بر ما حکومت باشد و حال آنکه ما به فرمانروایی از او سزاوارتریم، و به او وسعت و فراخی مالی داده نشده [پس ما کجا و زمامداری انسانی تهیدست کجا؟!]. [پیامبرشان] گفت: خدا او را بر شما برگزیده و وی را در دانش و نیروی جسمی فزونی داده؛ و خدا زمامداریش را به هر کس که بخواهد عطا می‌کند؛ و خدا بسیار عطاکننده و دانا است.» (بقره: ۲۴۷)

در این آیه خداوند یکی از دلایل مهم توانمندی طالوت در مدیریت را دانش فراوان او می‌داند.

بدون تردید دانش مدیریتی نقش مهمی در اداره مطلوب و مؤثر دستگاه اداری خواهد داشت.

نویسنده: دکتر نصرالله شفیعی